

Bariery komunikacyjne z ludźmi niedostosowanymi społecznie pogotowia opiekuńczego w Legnicy

Liczba stron: 12

Nazwa Szkoły Wyższej: Kolegium Karkonoskie Wyższa Szkoła Zawodowa

Rodzaj pracy: licencjacka

Rok oddania: 2002

Zawartość pracy:

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. METODY I TECHNIKI BADAWCZE
2. CHARAKTERYSTYKA TERENU BADAŃ
3. WYNIKI BADAŃ WŁASNYCH
4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

BIBLIOGRAFIA

ANEKS

WSTĘP

Problematyka komunikacji międzyludzkiej w aspektach psychologicznym, pedagogicznym i kulturowo-etycznym od dawien dawna żywo nurtuje ludzi. Komunikacja międzyludzka ma niebagatelne znaczenie w sferach osobowości ludzkiej jak i przydatności społecznej. Mowa jest podstawowym sposobem porozumiewania się ludzi. Towarzyszą jej inne komunikaty, np. mimika, gesty, dotyk, dźwięki. Komunikaty pozawerbalne pojawiają się w rozwoju człowieka znacznie wcześniej niż mowa, i wpływają wydatnie na proces rozwoju

porozumiewania się między ludźmi . Rdzennie pojęcie „ komunikować”- „ komunit” pochodzi z łaciny i oznacza: wspólnotę, zespół, kontaktowanie się.

Definicja pojęcia „ komunikacji” w aspekcie psychologicznym prezentuje zespół zmysłów powiązanych z mózgiem reagującym na bodźce zewnętrzne. „ Optymalne funkcjonowanie mózgu tzn. odbiór informacji i ich synteza jest zapewnione poprzez ciągły dopływ bodźców, ...”. „ Sensoryczne bodźce dochodzące z sensorycznych systemów: zmysł dotyku, smaku, powonienia, aparatu ruchu, wzrok, słuch, są jakby pokarmem dla mózgu. System sensoryczny tylko wtedy może się rozwijać, jeżeli działają nań bodźce ze środowiska...a organizm uczy się reagować i odpowiadać na sygnały” . Dla rozwoju mózgu, a więc całego organizmu ważna jest multisensoryczna stymulacja tzn. używanie w czasie odbierania informacji możliwie wiele zmysłów na możliwie wiele typów sygnałów komunikacyjnych.

Czapiga podobnie określa komunikację. Podkreśla, iż „odbieranie bodźców i reagowanie na nie jest warunkiem tworzenia się połączeń nerwowych i osiąganie przez mózg coraz większej sprawności funkcjonalnej w kontaktach z otoczeniem” .

Elementy komunikacji międzyludzkiej jak kontakt wzrokowy, postawa ciała, mimika, gestykulacja, modulacja głosu (tonu), jasność wypowiedzi czy słyszalność mowy kształtują osobowość ludzką. Wpływają na rodzinę, w aspektach społecznych. Tworzą klimat do rozwoju sfer emocjonalnych, etyczno-moralnych czy czysto kontaktów fizycznych. Dziecko przyswaja sobie słowa wraz z kontekstem wydarzeń, które tym słowom towarzyszą, a zatem niemal wyłącznie cała struktura rodziny i jej styl funkcjonowania determinują znaczenie przyswajanych przez dziecko słów.

Mowa czy inne narzędzia komunikowania się, są niezbędne człowiekowi do tego, by mógł on tworzyć nowe sytuacje i odnajdywać się w nich. Z pomocą komunikacji człowiek konstruuje symboliczną podobiznę świata zewnętrznego i następnie w dialogu z innymi ludźmi manipuluje tymi abstrakcyjnymi konstrukcjami.

Głównym narzędziem w komunikacji interpersonalnej jest mowa „...jest narzędziem podporządkowania rzeczywistości, to jest pozwala na zaliczanie rzeczy i zdarzeń do klas i kategorii. Tworzenie kategorii dostarcza klucza do rozumienia zachowań ludzkich”.

Mowa, mimika, postawa ciała, długość i jasność wypowiedzi to podstawowe

sposoby komunikacji. Gesty, symbolika ruchów rąk, zapach czy słuchanie partnera to inne, równie istotne narzędzia w komunikacji interpersonalnej. „Gesty są naturalnym, dostępnym wszystkim sposobem porozumiewania się” . Gesty powiązane z innymi czynnościami jak mowa, osiągają większe efekty w komunikacji międzyludzkiej. Wiązanie kilku narzędzi komunikacyjnych powoduje lepszy efekt poznawczy rzeczywistości, partnera czy osobowości ludzkiej. Spokojne słuchanie, spojrzenie wzrokiem „zrozumienia i spokoju”, sposób ubierania się, chodzenia, siadania, jedzenia to także narzędzia komunikowania się.

Aby komunikacja w bliskim związku była efektywna, uczucia muszą być wyrażane otwarcie i bezpośrednio. Przestrzegając tą zasadę, możemy otrzymać natychmiastowe sprzężenie zwrotne, tzn. informację jak partner interpretuje nasze słowa (informację) i zachowanie. Dzięki natychmiastowemu sprzężeniu zwrotnemu jesteśmy w stanie lepiej poznać wpływ, jaki nasze czynności i wypowiedzi wywierają na rozmówcę, i zastanowić się, jakie mamy możliwości wyboru takiego postępowania, które zaspokoiłoby zarówno nasze, jak i jej potrzeby.

Gdy nie następuje sprzężenie zwrotne w wymianie informacji, i gdy bodźce takie jak mowa czy gesty nie docierają do rozmówcy pojawia się wtedy bariera komunikacyjna. Bariery i problemy w komunikacji interpersonalnej mają swoje źródło zarówno w rozmówcach (partnerach) jak i w sposobie komunikowania się. Zaburzone mogą być zarówno narzędzia komunikacyjne jak i osobowość, emocje czy odbiór rozmówcy. Niestosowne gesty, znaki, symbole czy mowa mogą wytworzyć bariery komunikacyjne.

W społeczeństwie ludzkim oraz w kontaktach społecznych najwięcej barier komunikacyjnych następuje w rodzinach niedostosowanych społecznie. Etiologia niedostosowań społecznych wskazuje wyraźnie na zaburzenia w komunikacji, a co za tym idzie, tworzące się bariery komunikacyjne wewnątrzspołeczne. Niedostosowania społeczne mają swoje źródło zarówno w czynnikach biologicznych jak i społecznych. Najistotniejsze, bo wpływające bezpośrednio na tworzące się bariery komunikacyjne, są czynniki społeczne.

Do nich można zaliczyć: rolę domu rodzinnego, zły wpływ alkoholu, rozwodów, przestępczości, zbytnia pobłażliwość i rygorizm czy brak kontroli fizycznej rodziców. Rola szkoły czy grup rówieśniczych jest także bardzo istotna.

Przeludnienie klas, złe warunki szkolne, przeładowanie programów czy pozbawienie kontroli rodziców i nieformalne grupy rówieśnicze to główne czynniki społeczne.

Definicje utylitarne ujmują nieprzystosowanie społeczne jako bezradność środowiska wychowawczego wobec jednostki sprawującej mu trudności wychowawcze oraz „niedostosowanie” tego środowiska do potrzeb i aspiracji oraz poziomu rozwoju dziecka oznaczonego jako „zaburzone”, wobec którego należy zastosować „specjalne metody i środki”.

Inna definicja angażuje pewne pojęcia teoretyczne, wynikające z ogólnej teorii przystosowania lub normalnego funkcjonowania jednostki w ramach motywacji, postaw, ról społecznych, norm, standardów idealnych, internalizacji wartości i norm, poziomu lęku czy sumienia.

Komunikacja z ludźmi niedostosowanymi społecznie zmusza do wykorzystania całego wachlarza możliwości komunikacyjnych. Nadaje specyficzny charakter kontaktom międzyludzkim. Bariery powstające w trakcie komunikowania się ludzi są nieodzownym elementem procesów społecznych.

Problemy nadawania i odbioru to najogólniej problemy wymiany. Zakłócenia „dotyczą możliwości i zdolności nadawcy do wybierania sygnałów, które odbiorca będzie w stanie zrozumieć. Nadawca dysponuje szerokim wachlarzem sygnałów, z których może korzystać komunikując się z odbiorcą (słowa, gesty, mimika) i musi wybierać te, które najlepiej przekażą jego komunikat. Niestety to, co najlepsze dla nadawcy, nie zawsze jest najlepsze dla odbiorcy”. W ten sposób powstają bariery komunikacyjne. Najczęstsze problemy pojawiające się w komunikacji interpersonalnej to problemy transmisji-gdzie „niektóre z nich cechować się mogą nadmiarem informacji, a inne jej niedomiarem”.

Inne problemy pojawiające się w komunikacji międzyludzkiej to zaburzenia odbioru, dekodowania, informacji zwrotnej czy kontekstu. W narastającym zjawisku patologii społecznych komunikacja interpersonalna nabiera szczególnego znaczenia. W procesach społecznych komunikacja międzyludzka oraz bariery powstające w czasie komunikowania się, przynoszą nowe doświadczenia szczególnie przydatne w pracy resocjalizacyjnej.

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie barier komunikacyjnych z ludźmi niedostosowanymi społecznie jakimi są uczniowie Pogotowia Opiekuńczego w

Legnicy.

Przeprowadzone badania dotyczyły typów i rodzajów barier jakie napotykają uczniowie w komunikacji międzyludzkiej z Pogotowia Opiekuńczego w Legnicy. Ponadto przedstawiono również rodzaje kontaktów opartych na komunikacji interpersonalnej w Pogotowiu Opiekuńczym w Legnicy.

Przeprowadzając badania naukowe należy być świadom celu do jakiego dążymy i sformułować problemy badawcze, hipotezy robocze oraz metody i techniki. Tym właśnie zagadnieniom poświęcam niniejszy rozdział.

Głównym problemem moich badań było uzyskanie odpowiedzi na następujące pytanie:

- Czy i na jakie bariery napotykają uczniowie Pogotowia Opiekuńczego w Legnicy w ramach komunikacji międzyludzkiej?

Opierając się o powyższe stwierdzenia sformułowałem następujące hipotezy:

- większość uczniów z Pogotowia Opiekuńczego w Legnicy napotyka bariery komunikacyjne,
- uczniowie z Pogotowia Opiekuńczego w Legnicy napotykają na bariery w zakresie: werbalnym, gestów oraz mimiki.
- uczniowie z Pogotowia Opiekuńczego w Legnicy często komunikują się w szkole w czasie zajęć oraz przerw.

Cel, przedmiot i problematyka badań przyczyniły się do obrania sondażu diagnostycznego jako podstawowej metody leżącej u podstaw niniejszej pracy

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!